

Савецкі студэнт

Савет народных дэпутатаў гарняцкага пасёлка Талнах, што недалёку ад Нарыльска, вырашыў назваць Баўманскай кін будаўнічых атрадаў Маскоўскага вышэйшага студэнц-вучылішча імя Баўмана, які ў адзінаццата тэхнічнага працаваў на Таймыр. У рашэнні Савета — народнае прыградскай асацыяльнай значнасці працы студэнтаў, іх з'явіўся новым яркім паказчыкам грамадзянскага росту студэнтаў, намечаных партыяй.

Юнацтва студэнцкае — час прафесіянальнага і сацыяльнага станаўлення чалавека. «Нішто так не ўзвышае асобу, як актыўная жыццёвая пацыя, свядомыя адносіны да грамадзянскага абавязку, калі адзіства слова і справы становіцца паўсядзённай нормай паводзін», — сказаў таварыш Л. І. Брэжнеў у Справаздачым дакладзе на XXV з'ездзе КПСС. Галоўны грамадзянскі абавязак студэнта — добрасумленны і творчы адносіны да вучобы — да сваёй асноўнай працы.

Праблема працоўнага выхавання ў ВНУ — на першым плане. Неабходна ўзняць аўтарытэт тых, хто сістэматычна, з семестра ў семестр, вучыцца на «выдатна» і «добра». Гэта тым больш важна, што ў ВНУ яшчэ нямаюць студэнтаў, якіх задавальняюць тройкі. І справа тут не ў адзнацы, а ў тым, што людзям задавальняе работа на свядома зайнятым узроўні аддачы сіл, што такая прывычка можа ўжараніцца.

У ВНУ краіны цяпер ідзе сесія — гарачы час правёркі ведаў, правёркі самастойнай работы студэнтаў. Але калі для адных — гэта падвышэнне вынікаў паўсядзённай рэгулярнай працы на працягу семестра, то для другіх — аўрал. І важна, каб у ходзе сесіі студэнты зразумелі, адчулі, наглядна ўбачылі ў адзнаках не выпадковасць вынікаў, да якіх прыйшлі.

Паўшчэ адказнасці вышэй у студэнтаў, якія ўпэўнілі ў сваім прызначэнні, дакладна сарванталіся на абранае поле дзейнасці. Палітычнае падрыхтоўкі будучых спецыялістаў прама звязана са стварэннем умоў, якія развіваюць іх самастойнасць, іх цікавасць да прафесіі. У сёняшняй ВНУ ўсё больш істотным сродкам правёркі таго, як студэнт вучыцца, становіцца разам з узнаўленнем ведаў іх творчае прымяненне. Прыемна, што студэнты Маскоўскага інстытута тонкай хімічнай тэхналогіі імя М. В. Ламаносава — сааўтары кожнага чацвёртага вынаходніцтва, зробленага ў ВНУ. Яны актыўна ўдзельнічаюць у рабоце інстытута па яго дагаворам аб садружнасці з прадпрыемствамі.

Рацыяналізацыя навування, аптымальнае арганізацыя часу студэнта, які дазваляюць яму замацаваць веды ў рэальных праблемных сітуацыях, — гэта ва ўмовах навукова-тэхнічнай рэвалюцыі найбольш плённы шлях, які аб'ядноўвае навучанне з выхаваннем камуністычных якасцей і паўноцы адказнасці.

Савеці інтэлігент не можа замыкацца толькі ў рамках прафесіянальнай дзейнасці. І таму будучы спецыяліст павінен не толькі авалодаць марксісцка-ленінскай тэорыяй, але і ўмець праводзіць яе ў жыцці. А для гэтага важна развіваць у студэнта логіку палітычнага мыслення, здольнасць аргументаваць свой пункт гледжання, гатоўнасць даць ідэйнасць грамадскай пазіцыі студэнта — адна з важнейшых задач нафед сацыяльных дысцыплін. Курсы лекцый па гэтых дысцыплінах набылі цяпер больш праблемны характар. Больш жывымі, зладззённымі становяцца і семінарыскія заняткі. Добра, што ход заняткаў дазваляе ў многіх ВНУ з'явіцца на іх і тых «вечныя» пытанні, на якія кожны павінен так або інакш савадаваць: што мы ўкладваем у паняцце шчасця? Як судзіць аб сабе і грамадстве ў сваіх чынствах і рашэннях?..

У Іркуцім інстытуце народнай гаспадаркі рэферат па грамадскіх дысцыплінах піша кожны студэнт. І гэта павінна быць вузаўскай нормай.

Комплексны падыход да выхавання студэнтаў сёння ў значнай ступені забяспечвае грамадска-палітычная практыка — сістэма набыцця студэнтамі ведаў, навыкаў і вопыту агітацыйнай, прапагандысцкай, арганізатарскай работы з людзьмі. Дыяпазон яе з кожным годам пашыраецца. На вузаўскіх факультэтах грамадскіх прафесій адкрываюцца новыя аддзяленні, павялічваецца колькасць слухачоў. Узляўшы правільны курс на масаваеца, факультэты грамадскіх прафесій павінны больш поўна ўлічваць і разнастайнасць інтарсаў, схільнасцей, магчымасцей, дараванняў студэнтаў, умовы іх працы ў будучым, каб набытыя навыкі сапраўды спатрабіліся ў жыцці. І цяпер, калі ў краіне разгортваецца важнейшая палітычная кампанія па падрыхтоўцы да выбараў у Вархоўны Савет СССР, слова студэнтаў-агітатараў павінна дастойна прагучаць у прапагандзе дасягненняў нашай Радзімы.

Дыплом, які ВНУ дае сваім выхаванцам, павінен быць сведчаннем не толькі глыбіні ведаў, але і высокай грамадзянскай будучага спецыяліста.

(Газета «Известия», № 7 за 1979 год).

ГОМЕЛЬСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, КАМИТЕТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНИВЕРСИТЕТА

№ 2 (319) Субота, 13 студзеня 1979 года Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень Цана 2 кап.

АКТЫЎНАЯ ПАДРЫХОТКА

Ва ўніверсітэце ідзе актыўная падрыхтоўка да важнай палітычнай кампаніі — выбараў народных дэпутатаў у Вархоўны Савет СССР. У вучэбных карпусах № 1 і № 2 створаны агітпункты, якія сталі цэнтрамі палітыка-масавай і арганізацыйнай работы. На пасяджэнні парткома ўніверсітэта іх загадкамі зацверджаны выкладчыца кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі М. В. Гусева і в. а. дацэнта кафедры навуковага камунізму У. І. Качаткоў. На сходах кафедры ўдзельнічаюць выбарчыя камісіі.

Зацверджан састаў агітлекцыю, праведзен сход агітатараў, на якім яны атрымалі неабходны інструктаж. На агітпунктах для агітатараў аформлена наглядная агітацыя: ёсць свежыя перыядычныя выданні, часопіс «Агітатар», літаратура

аб савецкай выбарчай сістэме і інш.

Як паведаміў рэдакцыі загадчык агітпункта выбарчага ўдзельніка № 27/136 У. І. Качаткоў, на агітпункце плануецца правядзенне лекцыі для выбарчых камісій «Дасягненні БССР за 60 гадоў», гукарні «Дэмакратызм савецкай выбарчай сістэмы», сустрачы выбарчыкаў з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны ў Дзень Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту, вецара пытанняў і адказаў «Актуальныя праблемы ўнутранай і знешняй палітыкі КПСС на сучасным этапе», вецара маладых выбарчыкаў і іншых мерапрыемстваў.

На агітпунктах наладжана штодзённае дзяржаўнае агітатараў. Яны з адказнасцю адносіцца да сваіх пачэсных абавязкаў.

АДНАДУШНАЯ ПАДТРЫМКА

На мінулым тыдні ў пятніцу адбыўся агульны сход прафесара-выкладчыцкага саставу, супрацоўнікаў і студэнтаў Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Сход адкрыў сакратар парткома І. Ф. Эсмантовіч. Ён сказаў, што 4-га сакавіка ў нашай краіне праводзіцца выбары ў Вархоўны Савет СССР. Гэта кампанія вялікай дзяржаўнай і палітычнай важнасці, якая выклікала ў савецкіх людзей новы прылыў творчых сіл і энэргіі. Цяпер праводзіцца вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты вышэйшага органа Савецкай улады. Па Гомельскай гарадской выбарчай акрузе № 558 па выбарах у Савет Саюза кандыдатам у дэпутаты вылучаны другі сакратар Цэнтральнага Камітэта Кампартыі Беларусі Бровікаў Уладзімір Ігнатавіч. Выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты ўніверсітэта сабраліся на сход, каб падтрымаць яго кандыдатуру.

За трыбунай — ректар ўніверсітэта, член-карэспандэнт АН БССР, заслужаны дзеяч навукі Беларускай ССР, дэпутат

Вархоўнага Савета БССР В. В. Бокуць.

— Прадстаўлячы выбары ў Вархоўны Савет СССР, — гаворыць Барыс Васільевіч, — маюць асаблівае значэнне ў грамадскім і палітычным жыцці краіны. Яны з'яўляюцца першымі пасля прыняцця 7 кастрычніка 1977 года новай Канстытуцыі СССР і з'яўляюцца вышэйшым праяўленнем народнадуладдзя ў нашай краіне, першай у свеце краіне сацыялізму. У Канстытуцыі СССР замацавана права савецкіх людзей самім вызначыць сваіх прадстаўнікоў у вышэйшых заканадаўчых органах.

Сёння, гаворыць далей В. В. Бокуць, рабочыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі вытворчага аб'яднання «Гомельдрэў» і Гомельскага хімічнага заводу на сваіх перадвыбарных сходах вылучылі кандыдатам у дэпутаты Савета Саюза Вархоўнага Савета СССР таварыша Бровікава Уладзіміра Ігнатавіча, другога сакратара Цэнтральнага Камітэта Кампартыі Беларусі. Прапаную падтрымаць гэту кандыдатуру па 558-й гарадской

выбарчай акрузе.

Затым В. В. Бокуць знаёміць удзельнікаў сходу з біяграфіяй У. І. Бровікава, яго працоўнай і грамадска-палітычнай дзейнасцю, характарызуе яго, як дастойнага кандыдата ў дэпутаты Савета Саюза Вархоўнага Савета СССР.

Кандыдатуру У. І. Бровікава на сходзе падтрымалі ад імя шматтысячнага ўніверсітэцкага калектыву дэкан эканамічнага факультэта дацэнт І. П. Трацэўскі, загадчык кафедры беларускай мовы прафесар У. В. Анічэнка, начальнік аддзела кадрў П. А. Савінскі, намеснік сакратара камітэта камсамола М. А. Беразоўская, студэнты, камсамольскія актывісты М. Абраменка і А. Чайкоў.

Сход аднагалосна прыняў пастанова аб падтрыманні У. І. Бровікава кандыдатам у дэпутаты Вархоўнага Савета СССР па Гомельскай выбарчай акрузе № 558 па выбарах у Савет Саюза.

На сходзе выбраны довераныя асобы кандыдата ў дэпутаты і прадстаўнікі на акруговы перадвыбарны нараду.

Пазаўчора адбылося пашыранае пасяджэнне Вучонага савета ўніверсітэта. Па дакладу прарэктара па навуковай рабоце прафесара М. В. Навучыцеля абмеркавана пытанне аб выніках навукова-даследчай рабо-

ты і падрыхтоўцы навукова-педагагічных кадраў за 1978 год. Справаздача з пасяджэння Вучонага савета будзе змешчана ў наступным лямары нашай газеты.

НА ВУЧОНЫМ САВЕЦЕ

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат, выкладчыкі і студэнты эканамічнага факультэта, калектывы кафедры эканоміі іраны гарача вшчынююць выкладчыку гэтай кафедры ЛАЗУЧЭНКАВУ Людмілу Сяргееўну з выкладку зацвардзіцца яе ВАКАм у вучонай ступені кандыдата эканамічных навук.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат, выкладчыкі і студэнты біялагічнага факультэта гарача вшчынююць паспяхова абараніўшага дысертацыю асістэнта кафедры батанікі і фізіялогіі раслін ГАУРЫЛАВА Аляксандра Уладзіміравіча з завярджэннем яго ВАКАм у вучонай ступені кандыдата біялагічных навук.

АДКАЗЫ ІНФАРМАЦЫЙНА- ПРАПАГАНДЫСЦКАЙ ГРУПЫ

СЕСІІ —
ГЛІБОВІКА ВЕДЫ

НІВОДНАГА АДСТАЮЧАГА ПОБАЧ

Заканчваецца вучэбны семестр. Надыходзіць зімовая экзаменацыйная сесія. Студэнты біялагічнага факультэта прытоўны падрыхтаваліся да яе. Ныдаўня ў нас адбыўся агульнафакультэцкі камсамольскі сход пад дэвізам «Ніводнага

Пры шырокай аўдыторыі 5-га студзеня прайшла ва ўніверсітэце сустрача выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў з інфармацыйна-прапагандысцкай групай гаркома КПБ і гарвыканкома. На шматлікія пытанні адказы давалі першы сакратар гарадскога камітэта партыі Я. Я. Савасценка, старшыня выканаўчага камітэта гарсавета народных дэпутатаў А. А. Башылаў, намеснік начальніка УУС аблвыканкома П. М. Заркевіч, загадчык аддзела гандлю гарвыканкома А. К. Бісюкоў, пазаштатны лектар аэкома КПБ В. А. Ігнатюк.

Гэта сустрача праводзілася ў рамках падрыхтоўкі да выбараў у Вархоўны Савет СССР.

заменаў зімовай сесіі. Кожны камсамалец абавязваўся з поспехам вытрымаць правёрку на трываласць ведаў.
В. ПАХОМОВА,
студэнтка групы В-22,
старшыня прэс-цэнтра біялагічнага факультэта.

НА «ВЫДАТНА» — АД СТАРТА ДА ФІНІША

І ЗНОУ наступілі гара- чыя дні: узлята старт зі- мовая экзаменацыйная сесія. Заклапочанасць і хваля- ванне бачна цяпер на тварах студэнтаў. Зразумела, што тым, хто сістэматычна працаваў на працягу семестра, не прыдзец- ца на чачы «штурмаваць» ста- ронкі падручнікаў, канспектў. Тым жа студэнтам, якія нядабай- на адносіліся да вучобы, пра- пусквалі лекцыі і практычныя заняткі, будзе нялёгка з поспе- хам вытрымаць выпрабаванні сесіі.

Цяпер студэнты ўсіх факуль- тэтаў здаюць залікі. Ад іх у многім будзе залежаць далей- шы лёс студэнтаў на экзаме- нах. Як паведамлілі рэдакцыі нашай газеты ў дэканатах фізіч-

нага, геалагічнага і эканамічна- га факультэтаў, студэнты пас- пяхова здаюць залікі, радуюць выкладчыкаў грунтоўнымі адка- замі. Што ж, пачатак добры, і важна не здаваць і ў далейшым узятых высокіх пазіцый: на «выдатна» прайсці ад старта да фініша зімовай сесіі.

Такога прыняццю прытрым- ліваюцца студэнты эканамічна- га факультэта аддзялення АМАЭІ. Так, у групе 0-44 зда- ден ужо экзамен на машынна- му праектаванні эканамічнай апрацоўкі інфармацыі, які пры- мала кандыдат эканамічных на- вук А. А. Скорва. У экзаме- нацыйнай вядомасці не з'яві- лася ніводнай здавальняючай ад- знакі. Толькі выдатныя і до- брыя адзнакі пастаўлены ў залі- ковых кніжках камсамольцаў

гэтай групы. Пачалі здаваць экзамены першакурснікі і трэ- цякурснікі.

Трымаюць экзамены і сту- дэнты 4-га курса геалагічнага факультэта. На жаль, на такіх прадметах, як механіка грунтоў і тэхімія не ўсе студэнты пра- даманствалі добрыя веды. Экзаменатарамі пастаўлена шмат троек, некалькі незадаваль- няючых адзнак.

З наступнага тыдня пачнуць экзамены і на астатніх фа- культэтах універсітэта. Вытры- маць іх толькі на «добра» і «выдатна» — абавязак кожнага студэнта.

На здымках: 1. В. а. дацэнта кафедры фізічнай металогіі М. У. Акуліч прымае экзамен па канструкцыйных матэрыя- лах і дэталях машын і прыбо- раў у студэнта групы Ф-45 фізічнага факультэта Аляксан- дра Скарахода, веды якога ацэ- нены добрай адзнакай. 2. На экзамене па інжынернай геоло- гіі дацэнт Л. Д. Мядзведзеў паставіў студэнту групы Г-43 Віктару Кароўкіну адзнаку «вы- датна».

Фота Б. Шкурко.

КАМСАМОЛЬСКАЕ ЖЫЦЦЁ

Адрасы перадавога своіту

На адным з апошніх пася- джэнняў камітэта камсамола універсітэта быў абгулены вопыт работы лепшых акадэміч- ных груп ГДУ: Т-33 эканаміч- нага, Ф-44 фізічнага факультэ- таў, ФВ-22 факультэта фізвы- хавання і камсамольскіх арга- нізацыйных груп матэматычна- га і фізічнага факультэтаў па розных напрамках іх дзейнасці.

Камітэт ЛКСМБ адзначыў, што работа камсамольскіх бю- ро названых груп і курсаў вя- дзецца мэтанакіравана, у адпа- веднасці з рашэннямі XVIII з'езда БЛКСМ і XXVI з'езда ЛКСМБ.

Камітэт камсамола прыняў настанову аб распаўсюджванні вопыту работы камсамольскіх бюро груп Т-33, Ф-44, ФВ-22, другіх курсаў матэматычнага і фізічнага факультэтаў сярод усіх акадэмічных груп універсітэта. З гэтай мэтай у сёняш- нім нумары нашай газеты мы прадстаўляем слова камсого правадзячых груп А. Літві- навай, С. Макагона, сакратару камсамольскага бюро курса Т. Стрыбук. Яны раскажваюць аб справах ва ўзначальваемым імі камсамольскіх арганізацы- ях, выказваюць свае прапановы, памадаючы, як узняць на больш высокі ўзровень камсамольскую работу ў групах.

А. ЛІТВІНАВА, камсого групы Т-33 эканамічнага факультэта:

— Усе 25 камсамольцаў нашай групы маюць пастаянныя камсамольскія даручэнні. А ў Веры Адамчы, Людмілы Бу- ланай, Галіны Слюшчавай, Людмілы Странак — іх 4—5. Выконваюць іх даўнаці заўсе- ды добраахвотна.

ВЫНІКІ ТВОРЧАСЦІ І АКТЫЎНАСЦІ

Напярэдадні 60-годдзя БССР і КПБ наша група была пры- здана лепшай на эканамічным факультэце. Усіх нас гэта вельмі радуе і, калешне, да многа- га абавязвае.

У нас праводзіцца вялікая грамадска-палітычная і культур- на-масавая работа. Кожны ты- дзень у групе праходзяць паліт- інфармацыі, на якіх абавязко- ва прысутнічае наш куратар Людміла Аляксандраўна Сало- хіна. На высокім узроўні прай- шло абмеркаванне кніг Генер- альнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоў- нага Савета СССР Л. І. Брэж- нева «Малая зямля», «Адра- джэнне» і «Цаліна».

У адказ на прамову першага сакратара ЦК КПБ П. М. Ма- шэрэва на XXVI з'ездзе ЛКСМ Беларусі на адным з камса- мольскіх сходаў мы вырашылі прасці аперацию «Памяць»: айсцаў слаўныя баявыя і пра- цюныя шляхі выкладчыкаў у- нівэрсітэта А. А. Баскава, Л. А. Цысерынай, Я. А. Семен- чыка, У. Д. Аршчыні, Аль- бом, прысвечаны гэтай аперач- цы, мы ўрачыста перададзім у музей нашага універсітэта 23 лютага бягучага года.

Цікава праходзіць у нас «му- зычныя суботы», якія праводзіць Іва Грышчакіна. На іх мы слухаем у запісах на магніт- на-фонію творы выдатных класі- сцічных творчых рускіх і замеж- ных кампазітараў, эстрадную музыку. Апошняя «музычныя суботы» прысвечалася творам, якія выконвалі папулярныя ар-

кестры пад кіраўніцтвам Поля Марыя і Джэймса Ласта.

А «Дні імянінніка», якія ўвайшлі ў традыцыю групы, заўсёды доўга памятаюць нашы работы.

Надышла зімовая сесія. Усе камсамольцы групы паспяхова вытрымаюць экзамены, а зна- чыць, апраўдаюць званне леп- шай групы эканамічнага фа- культэта.

С. МАКАГОН, камсого групы Ф-44 фізічнага факультэта:

— Наша група Ф-44 (спе- цыялізацыя «Квантавая элект- роніка») — адна з лепшых на фізічным факультэце. Усе цен- ны згуртаванасці пасадзейні- чала праца ў СВА ў час трэця- га, працоўнага семестра, сель- скагаспадарчых работы.

Галоўная наша задача — добра вучыцца. Камсамольскае бюро групы робіць усё магчы- мае, каб павысіць узровень па- спяховасці студэнтаў. У выні- ку, летняя экзаменацыйная се- сія была зладзена камсамольца- мі групы толькі на «добра» і «выдатна». У групе — чатыры выдатны, у тым ліку адзін Ленінскі стыпендыят — Юры Сянікаў, 12 чалавек вучацца на «добра» і «выдатна», а кам- самолка Вольга Ганчарова ў на- гароджана Граматай ЦК ВЛКСМ і значком «Выдатні- вучобы». Не здаць сваіх высокіх пазіцый у вучобе мы дума- ем і ў наступішнюю зімовую сесію.

ГАНЧАРОВАЯ АДЗНАКА

За дасягнутыя поспехі ў сацыялістычным спаборніцтве па дастойнай сустрэчы 60-годдзя БССР і Кампарты Беларусі рактарат, партком і мясцом універсітэта ўзнагароджваюць

ЗНАКАМ «УДАРНИК КАМУНІСТЫЧНАЙ ПРАЦЫ»:

Мельнічэнку І. М. — в. а. дацэнта кафедры фізікі цвёрдага цела.

Грыбайлу А. П. — в. а. дацэнта кафедры фізікі цвёрдага цела.

Бабічава Я. М. — выкладчыка кафедры агульнай фізікі.

Рудакоўскую З. А. — дацэнта кафедры беларускай мовы.

Літвінава Р. К. — в. а. дацэнта кафедры беларускай літаратуры.

Дзьбіома У. І. — ст. выкладчыка кафедры тэарэтычных асноў фізічнага выхавання.

Свірыдзенка В. Р. — ст. выкладчыцу кафедры хіміі.

Лявіцкіну М. Р. — ст. лабаранта кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлы.

Макарава А. П. — асістэнта кафедры матэматычнага аналізу.

Жука А. У. — дацэнта кафедры ўліку і статыстыкі.

Грацёўскую Т. Д. — дацэнта кафедры галіновых эканоміі.

Рыбіна А. І. — прэпаратара кафедры фізічнага выхавання.

Максіменка Н. К. — кіраўніка групы тэматыкаў — прагра- містаў НВВЛ.

Паўлючкова У. К. — ст. выкладчыка кафедры спартыўных дысцыплін, трэнера па веславанню.

Прачко Ю. П. — ст. выкладчыка кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту.

Панову Л. В. — дацэнта кафедры нямецкай і французскай моў.

Пашук С. Я. — намесніка начальніка НДС.

Цімафеенка З. Е. — касцяляніцу інтэрната № 1.

Мяланіч А. К. — ст. бібліятэкара.

Вярцічых В. А. — бухгалтара.

Сувіжэнкава А. Ц. — галоўнага энергетыка.

Гмызіна І. Д. — справавода-паспартыста.

Старыньскую Г. Ф. — рэдактара бібліятэкі.

Анічэнка А. Г. — загадчыцу аспірантурнай.

Прыходзька Б. В. — прыбральшчыцу інтэрната № 3.

Усе ў групе маюць камса- мольскія даручэнні. Многія — займаюцца грамадскай работай на факультэце. Так, Ю. Сянікаў, В. Ганчарова, С. Кучаравы з'яўляюцца членамі камсамоль- скага бюро факультэта. І. Кур- рэва — камсого курса, С. Бяз- рукаў — старшыня «Камсамоль- скага пражэктара» факультэта, А. Кавалькоў уваходзіць у фа-

ве, прыняты план сумеснай ра- боты. Сходу папярэднічала вя- лікая падрыхтоўчая работа: праводзіліся сумесныя пася- джэнні курсавых камсамольскіх бюро. Былі вырашана падво- здзіць вынікі спаборніцтва адзін раз у семестр, але, каб спабор- ніцтва не стала фармальным, створана група пражэктара кантролю (тэрмін яго — 1 раз у месяц). Да чаго мы імкнулі- ся, арганізоўваючы спаборні- цтва? Перш за ўсё мы ставілі мэтай з яго дапамогай павы- сіць актыўнасць нашых камса- мольскіх арганізацый, палеп- шыць якасць ведаў студэнтаў, развіць ініцыятыву кожнага камсамольца, г. зн. зрабіць жыццё камсамольскіх аргані- зацый больш ажывленай і творч- чым. Такія задачы паставілі мы перад сабой. Але, вядома, самі па сабе яны не вырашаюцца. Гэ- лоснасць, параўнанне вынікаў — вось галоўныя фактары спа- борніцтва. Толькі ў гэтым выпад- ку яно стане для нас «веч- ным рухавіком» у вырашэнні многіх пытанняў дзейнасці камсамольскіх арганізацый.

Своеасаблівай формай ра- боты ў нашай камсамольскай а- рганізацыі з'яўляецца правядзен- не гочамі адкрытых мерапры- емстваў. Нядаўна група М-22 правяла гутарку аб жыцці і дзейнасці выдатнага педагога В. А. Сухамлінскага. Прайшла яна вельмі цікава. І тады на- здзілася ініцыятыва — стварыць школу маладога настаўніка. І на яе занятках вывучаць дзей- насць, метады працы вядомых савецкіх педагогаў, праводзіць творчыя сустрэчы з настаўні- камі Гомельшчыны. Стварыць та- кую школу самім студэнтам будзе нялёгка. Мы спадзяем- ся, што значную дапамогу ў гэтай справе нам акажа на- федр педагогікі і псіхалогіі, а нашу ініцыятыву падтрымаюць не толькі студэнты матэматыч- нага, але і іншых факультэтаў універсітэта.

Хачелася б, каб на старонках шматгэраднай газеты «Гомель- скі універсітэт» часцей друка- валіся матэрыялы аб аснове вопытам работы паліт камсого ганд, камсамольскімі актыві- стамі.

Т. СТРЫБУК, сакратар камсамольскага бюро 2-га курса матэматычнага факультэта:

— У канцы мінулага года пачалося сацыялістычнае спа- борніцтва паміж камсамольскай арганізацыяй нашага курса і Другога курса фізічнага факультэта. Адбылося наша першае «істарычнае» сумеснае пася- джэнне, на яім быў падпісан «Дагавор аб дружбе, супрацоў- ніцтве і ўзаемадапамоце паміж камсамольскімі арганізацыямі другіх курсаў матэматычнага і фізічнага факультэтаў ГДУ», зацверджан праект палажэння аб сацыялістычным спаборніц-

У нас у гэтых
шматтыражына
газета БДУ
імя У. І. Леніна

Беларускі Універсітэт

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДМАЙЦЕСЯ!

УНІВЕРСІТЭТ
ДА АЛІМПІАДЫ-80

ЗАДАЧУ ВЫКАНАЕМ

Паўтара года засталася да таго моманту, калі ўспыхне факел Алімпіады-80. А пакуль — узмоцнена вядзецца падрыхтоўка да сустрэчы і правядзення спартыўнага свята. У гэтай падрыхтоўцы ўдзельнічае і наш універсітэт.

Ён павінен падрыхтаваць для замежных і савецкіх турыстаў тры інтэрнаты. Для выканання гэтай задачы створана аператыўная група на чале з прарактарам па вучэбнай рабоце прыродазнаўчых факультэтаў А. Я. Малышавым.

— Андрэй Якаўлевіч, што прадстаіць зрабіць гэтай «апіліпскай» групе?

— Нам даручана падбраць і падрыхтаваць абслугоўваючы персанал. Адрамантаваць інтэрнаты, абстаіць іх новай мэбляй. Для рашэння гэтых задач наша група разбілася на некалькі рабочых падгруп.

— Якія інтэрнаты будуць прадастаўлены алімпійцам? І колькі спартсменаў будзе ў іх жыць?

— Для гэтых мы адводзім інтэрнат № 2, дзе будуць пражываць 924 замежныя турысты інтэрнат № 6 — для 444 савецкіх турыстаў і сям'і інтэрнат, у якім будзе пражываць 1080 рэзервных месцаў.

— Андрэй Якаўлевіч, вы гаворыце, што БДУ павінен падбраць і навучыць абслугоўваючы персанал. Хто будзе прыглядаць за абслугоўваннем нашых гасцей?

— Для гэтай работы нам неабходна падрыхтаваць 524 чалавекі. Ужо зроблен штатны расклад. У яго ўвайшлі выкладчыкі кафедры замежных моў і студэнты старэйшых курсаў. Для студэнтаў гэта цудоўная магчымасць замацаваць свае веды па замежнай мове. Для гэтага яны будуць навуцацца на курсах па адной з якіх-небудзь моў, вывучаць спартыўную тэрміналогію. Ім таксама прадстаіць праслухаць лекцыі па этыцы.

— Якая работа ўжо праведзена «апіліпскай» групай?

— Складзены акты і падрыхтаваны ведамасці на правядзенне рамонтных работ. «Пашпарты» інтэрнатаў аддадзены ў Белдзяржпраект. А агульнабудавальніцкая частка гэтай дакументацыі складзена і перададзена гаррамбудтрэсту № 2 для заключэння дагавора аб правядзенні рамонтных работ. Часткова рамонт ужо вядзе наша адміністрацыя — гаспадарчая частка. Складзены і дакументы на матэрыялы і абсталяванне. Пададзены заўкі для вызвалення сродкаў на мябло і інвентар у адпаведнасці з пералікам, падрыхтаваным Усесаюзным Алімпійскім камітэтам.

Запісаў А. АМАЗАНІК.

НАВУКОВЫЯ ПОШУКІ

У рабоце студэнцкага навуковага таварыства хімічнага факультэта прымаюць удзел больш 400 чалавек. У асноўным гэта студэнты чацвёртых і п'ярых курсаў. Аднак ужо сёння і многія першаккурснікі ўключаюцца ў нялёгкае, але цікавае навуковае работу.

Ахова прыроды — адна з актуальных праблем нашага часу. Ад яе правільнага вырашэння залежыць будучыня чалавецтва. У гэтай галіне студэнты хімічнага факультэта вырашаюць пытанні ачыстка сцёкавых вод і выхляпных газаў.

На кафедры агульнай хіміі і метадны выкладання таловым кірункам навуковай работы з'яўляецца вывучэнне акадэміі і структур арганічных і неарганічных іенаабменных рэчываў. Таксама вядзецца даследаванні з мэтай атрымання неарганічных клеяў і пакрыццяў, якія могуць вытрымліваць шматразовае тэрмацыкліраванне да 1500 градусаў па Цэльсію.

Многія навуковыя работы студэнтаў удастоены дыпламаў рэспубліканскага і ўсесаюзнага конкурсаў. Па выніках мінулага года рэспубліканскага конкурсу на лепшую студэнцкую работу па прыродазнаўчых навуках 29 студэнтаў факультэта ўзнагароджаны дыпламамі I ступені. Сярод іх В. Сяргеева, Н. Ляўчук, С. Снапко, Г. Ражкова, А. Сялецкі і інш. Дыпламы II і III ступені атрымалі студэнты Н. Маслаў і В. Вялякі. Прыёмна адзначаць, што студэнт II курса Дзмітрый Рубінаў стаў дыпламантам Усесаюзнай алімпіяды «Студэнт і навукова-тэхнічны прагрэс».

Н. КАРАБЦОВА,
студэнтка II курса журфака.

З ВЯЛІКІМ натхненнем калектыў універсітэта ўспрыняў вестку аб тым, што за дасягненне высокіх паказчыкаў па дастойнай сустрэчы знамянальнай падзеі ў гісторыі беларускага народа — 60-годдзя БССР і Кампартыі Беларусі Указам Прэзідэнта Працоўнага Савета БССР Беларускі ордэн універсітэта Чырвонага Сцяга дзяржаўна-наравай граматай Вяроўнага Савета БССР, Высокая ўрадавая ўзнагарода — гэта прызнанне вялікага ўкладу ў справу падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў для народнай гаспадаркі, навукі і культуры рэспублікі, у развіццё фундаментальных і прыкладных даследаванняў.

За гады свайго існавання універсітэт падрыхтаваў каля 60 тысяч высокакваліфікаваных спецыялістаў, многія з якіх сталі вядомымі партыйнымі і дзяржаўнымі дзеячамі, буйнымі вучонымі, пісьменнікамі і паэтамі.

Вучоныя універсітэта дабілі значных поспехаў у галінах грамадскіх, гуманітарных даследаванняў, у даследаваннях па матэматыцы, фізіцы, хіміі, біялогіі і ў іншых галінах, у выкананні навукова-даследчых работ прыклад-

ВЫСОКАЯ ўзнагарода

нога характару. Універсітэт вядзе падрыхтоўку спецыялістаў для 60 краін свету. У 1978 годзе універсітэт урадам Сацыялістычнай Рэспублікі В'етнам за падрыхтоўку высокакваліфікаваных спецыялістаў для СРВ ўзнагароджан ордэнам Дружбы.

Выказваючы вялікую падзяку за высокую ацэнку нашай працы, калектыў універсітэта ў поўнай меры ўсведамляе, што высокая ўзнагарода да мномага абавязвае, накладвае на нас вялікую адказнасць перад партыяй і народам за паспяховае выкананне рашэння XXV з'езда КПСС, за далейшае павышэнне навукова-вэртыкальнага ўзроўню падрыхтоўкі спецыялістаў, творчае ўдасканаленне навуковага працэсу на сучаснай навуковай аснове, выхаванне студэнтаў у духу марксіска-ленінскага светлагляду, камуністычнай перакананасці, бязмежнай любові і адданасці сваёй вялікай сацыялістычнай Радзіме.

СУСТРЭЧЫ

з выдатнымі пісьменнікамі і журналістамі, творчымі работнікамі радыё і тэлебачання на журфаку не рэдкія.

На гэты раз аўдыторыя будучых ідэалагічных байцоў прагна лавіла кожнае слова лаўраата Ленінскай праці камсамола Беларусі, паэта Рыгора Бардуліна, Рыгор Іванавіч пабудоваў сваю гутарку з адказаў на пытанні, якія цікавілі студэнтаў: пра беларускую літаратуру, пра творчасць сучасных паэтаў і пісьменнікаў, пра кнігі, якія хутка выйдучы ў свет. Таксама адзначыў ён некаторыя недахопы і памылкі ў творчасці маладых, якія толькі што прыйшлі ў пазіцыю.

— У вершы павінна адчувацца эмацыянальнае ладуццё, ёмістасць слова, моцная мускулатура. Патрэбна не

толькі, каб слова валодала паэтам, але каб паэт валодаў словам. Тое ж самае можна сказаць і пра журналістыку. Яна павінна быць «зубастай».

Р. І. Бардулін прачытаў свае новыя вершы, якія былі напісаны пад уплывам паездкі ў Фінляндыю, а таксама свае гумарыстычныя творы. На развітанне беларускі паэт пакінуў нам свае аўтографы.

А. ЯКУБОВСКАЯ.

КНИГА НІЛА ГІЛЕВІЧА

з яго аўтографам застанецца мне на ўсе жыццё памяццю аб аўтарскім вечары паэта.

Сюды, у актыўна залу універсітэта, прыйшлі аматары паэзіі і перакладаў да-

цэнта кафедры беларускай літаратуры філфака, вядомага беларускага паэта і перакладчыка.

Лаўрат Дзяржаўнай праміі СССР, вядомы беларускі празаік В. Быкаў выступіў са словам аб творчасці паэта, высока ацаніўшы мастацтва Ніла Сямёнавіча Гілевіча. А потым у шырокім залы ўдзільні лірычныя вершы. Цёплымі апладысмантамі сустракалі слухачы гумарыстычныя і сатырычныя творы.

Нілам Гілевічам зроблена вямала перакладаў у пазіі браанкі Балгарыі, дзе ў яго многа блізкіх сяброў-паэтаў. Цікава было праслухаць і гэтыя пераклады.

Непрыкметна прайшоў час, і настала пара развітвацца з паэтам. Са словам падзякі выступіла студэнтка філфака Тая Лямека.

А. ДАШЧЫНСКІ,
студэнт журфака.

МАТЫЎ ДРУЖЫ

але гэта права атрымалі лепшыя з лепшых.

Ганаровымі гасцямі на вечар запрасілі былога камандзіра Магілёўскага партызанскага злучэння, кавалера ордэна Кутузава Савелія Герасімавіча Сідарэнка-Салдаценку і начальніка медыцынскай службы гэтага ж злучэння, кавалера ордэна Чырвонага Сцяга Марыю Васільеўну Паўлавец.

З захапленнем слухалі юнакі

і дзяўчаты ўспаміны ўдзельніцкаў партызанскага руху ў Беларусі.

Пасля ўрачыстай часткі да чацвёртага канцэрта. На сцэне — студэнты з В'етнама. Асабліва цікавае і гледачоў выклікаў нацыянальны танец, які выконвалі в'етнамскія дзяўчаты на фоне каляровых слайдаў, дэманстраваўшыхся на экране. Паўна, лёгкая музыка напамінала аб далёкім В'етнаме.

А. СТАДУБ,
В. ТАБУЛІН.

У РАЧЫСТА і цікава прайшоў заключны вечар машынаў самадзейнасці студэнтаў падрыхтоўчага факультэта, прысвечаны 60-годдзю БССР і Кампартыі Беларусі. Яго праграму склаў лепшыя нумары мастацкай самадзейнасці замежных студэнтаў.

У конкурсе на лепшы нацыянальны танец і песню, які праводзіўся раней на падрыхтоўчым факультэце, прынялі ўдзел студэнты з 37 краін. Амаль тры месяцы вывучалі мацнейшыя. Усе імкнуліся выступіць у заключным канцэрте.

Ала КАНАПЕЛЬКА

ТУТ МОЙ ДОМ...

Дым плыве над зямлёй,
Дагарае каліўе,
Над разлогай палёў
Ціш нямае калее.
Дым клубамі папалыў,
Дым гаркава-салодкі,
І маленства цяплынь
Хуткаўсёлаю лодкай...
Тут мой дом, тут мой кут,
Родны ў вёсны і ў зімы,
Пачынаецца тут
І мой шлях, і Радзіма.
І як дым сувай,
Шлях мой коціцца ўдалек,
І так цягне дамоў,
Калі каліўе палыць.
Як туманы, дымы
Паўстаюць па платамі,
Выплываюць дамы,
Нібы з хваль, на
спатканне.
Бацька з маці ў двары
Ладзяць вілы і граблі

ГЛАСЫ ЧЛЕНАЎ ЛІТАРАТУРНАГА АБ'ЯДНАННЯ «РУЖОВЫ РАНАК»

— А, дачушка! Бяры

Струмант. Пойдзем
на грады..
Вечер горне да ног
Агурочкі, бульбоўнік.
Жоўты кроп, што пасох,
Заграбаем любоўна.
...Дым плыве над зямлёй,
Дагарае каліўе..
Над разлогай палёў
Ціш нямае калее...

Уладзімір ЕМЯЛЯНЧЫК.

ІШОЎ САЛДАТ...

Ішоў салдат, з чужынкам
біўся,
Каб знішчыць боль, тугу
дашчэнту.

Ад ран знямося,
прыпыніўся...
Не знаў, што стане
манументам.

Леанід ПРАНЧАК

Лямпе над сталом
свяціцца,
Быццам зорцы над
аконцам,
Песні незабыўнай ліцца
Светла, яна і бясконца.
Па-харошаму крылата,
Быццам песні мае ў сёлах
Ведаюць, пяноць дзяўчаты,
Да крыніц жывых
прыпаста —
Да вялікага даверу:
І бяду сваю, і шчасце
Толькі роднай мовай
змеру!..

Кроку парасоны —
Агуроў дазор,
Кроку ледзь не сонны
Свежасцю разор,
Бульбу-скарасялку
Люба сабраць.

За кудлатай елкай
Сонца не відаць.
Адшыло змярканне
За далёкі бор..
...Кошык бульбы раннай,
Нібы кошык зор...

Сцішавасць,
Маўкліваць.

Адзінота,
Выгатаны,
Быцціль муроў,
Жоўтых лісцаў
Цёплыя сумёты
Птушкамі маленькімі —
З-пад ног,
Павучыня
Сонечныя знічкі
Блытаюцца ў вецце
і бильнёр.

А лісты бяроз,
Нібы лісіцы,
Шпыцца пагрэцца
У шэры мох.

Маўчыць
Бяра бячыстая,
Не звоніць
Асакі,
Здзіўлена-урачыстая
Аж свеціцца рака,
Блішчыць,
Перашываецца —
Ці зорачка, ці зман?..
Дзяўчо ў рацэ кунаецца...
Туман, туман, туман.

ЛЕПШЫЯ ПЕРАКЛАДЫ

Надаўна ва ўніверсітэце быў праведзены традыцыйны конкурс на лепшага перакладчыка, прысвечаны 60-годдзю БССР і КПБ. Яго арганізатарам была кафедра англійскай мовы.

Конкурс быў даволі прадстаўнічым: у ім прымалі ўдзел студэнты ўсіх

факультэтаў. Большасць з іх прадэманстравалі свае глыбокія веды па англійскай мове, паспяхова справіліся з заданнямі конкурсу.

Самыя лепшыя пераклады англійскага тэксту, як вызначыла журы, аказаліся ў студэнтаў Валерыя Дзя-

ругіна з групы Ф-33 фізічнага факультэта. Ігара Краўчанкі і Галіны Салаўёвай з групы Г-11 гісторыка-філалагічнага факультэта. Яны занялі адпаведна тры прызавыя месцы.

Пераможцам конкурсу ўручаны прызны камітэта камсамола і прафкома ўніверсітэта.

Л. КАВАЛЕЎСКАЯ, Т. СУРМЯНКА, М. ЯНКОВА, выкладчыкі кафедры англійскай мовы.

ДА ВЫНІКАЎ СПАРТЫЎНАГА 1978 ГОДА У ДЗЕСЯТЦЫ ЛЕПШЫХ

Па ўстанавішайся традыцыі рэдакцыя газеты «Гомельская праўда» правяла апытанне спецыялістаў і аматараў спорту для выяўлення лепшых дзесяці спартсменаў мінуўшага года. Даньня анкет на гэты раз вывелі на першае месца вялярку Ніну Дорах. На працягу ўжо некалькіх гадоў яе прозвішча трывала ўсталявалася сярод тых, хто не раз здабываў медалі на міжнародных і ўсесаюзных рэтатах.

Па колькасці набраных балаў другое месца дасталася студэнту нашага ўніверсітэта Мікалаю Кіраў, восьмае — Аляксандру Фомчанку, дзевятае — Надзежде Трахіменак і дзясятае — Аляксандру Неўскаму.

Ніна ДОРАХ — майстар спорту міжнароднага класа. Пераможца чэмпіяната СССР і Кубка СССР у байдарчы-двойчы, сябраўны прызёр чэмпіяната свету. У складзе чвэркі заняла другое месца на чэмпіянаце СССР. Выхаванка Рэчыцкай фізкультурнай арганізацыі.

Студэнтка ГДУ, трэніруецца ў таварыстве «Дынама».

Мікалаі КІРАЎ — майстар спорту міжнароднага класа. Чэмпіён СССР у бегу на 800 метраў, у складзе зборнай каманды ў эстафетце 4x800 устанавіў сусветны рэкорд. Студэнт ГДУ, трэніруецца ў таварыстве «Лакаматыв».

Аляксандр ФОМЧАНКА — майстар спорту СССР. Другі прызёр чэмпіяната свету сярод юніёраў па акадэмічнаму веславанню на адзіночцы, пераможца міжнароднай Капенгагенскай рэтата. Студэнт ГДУ, трэніруецца ў таварыстве «Чырвоны сцяг».

Надзежда ТРАХІМЕНАК — майстар спорту міжнароднага класа. Прызёр кубка СССР і чэмпіяната СССР па веславанню на байдарцы. Выхаванка Светлагорскай фізкультурнай арганізацыі. Студэнтка ГДУ, трэніруецца ў таварыстве «Чырвоны сцяг».

Аляксандр НЕЎСКІ — майстар спорту СССР. Член

зборнай каманды краіны па лёгкай атлетыцы, чэмпіён VII летняй Спартакіяды БССР, удзельнік раду міжнародных матчаў. Студэнт ГДУ, трэніруецца ў таварыстве «Лакаматыв».

Згодна з палажэннем, дзесяць лепшых спартсменаў унагароджваюцца Ганаровымі граматамі камітэта па фізкультуры і спорту пры аэраўліянаком. Іх прозвішчы заносзяцца на Дошку гонару аблспарткамітэта.

Такім чынам пяць спартсменаў з дзесяці лепшых у нашай вобласці вучацца ў нашым ўніверсітэце. Фант прыемны. Гэта, калі гаварыць увогуле. Аднак, калі паглядзець, дзе яны трэніруюцца і пад чым кіраўніцтвам, узнікае іншае пачуццё. Усе гэтыя вядучыя спартсманы падрыхтаваны не ўніверсітэцкімі, а трэнерамі іншых таварыстваў, дзе і працягваюць шліфаваць сваё майстэрства, рыхтуюцца да Алімпіяды-80. Гэта вялікага гонару нашага ўніверсітэта не робіць.

ЗАПРАШАЕМ НА КАНЦЭРТ

Сёння ў актавай зале ўніверсітэта адбудзецца літаратурны канцэрт, на якім выступіць заслужаны артыст РСФСР Андрэй Ганчароў. У праграме — паэтычная кампазіцыя ў двух аддзяленнях. У выкананні А. Ганчарова будзе гуляць урыўкі з твораў французскага пьсьменніка Антуана дэ Сент-Экзюперы, вершы сучасных саветчкіх і замежных паэтаў.

Пасля канцэрта працуе дыскаката.

Пачатак — у 19 гадзін 30 мінут. Уваход свабодны.

У ЗІМОВЫМ УБРАННІ.

ГУТАРКА ВУЧОНАГА-МЕДЫКА ГЭТА КАРЫСНА ЎСІМ

У наш імклівы век навукова-тэхнічнай рэвалюцыі чалавек у значнай меры абмежваў сябе ў рухах, фізічнай працы. Гэта прывяло да гіпадынаміі, якая стварыла пэўныя прадумовы для некаторых захворванняў, асабліва — сардэчна-сасудзістай сістэмы.

Як паказваюць навуковыя і ўрачэбныя даследаванні, а таксама назіранні, інфарктам міякарда, гіпертаніяй і іншымі «моднымі» хваробамі пакутуюць людзі, які вядуць маларухомы спосаб жыцця. Гіпадынамія мы павінны супрацьпаставіць фізічную культуру, спорт, гігіенічны спосаб жыцця, загартоўванне.

Вядома, што добра натрэніраванае сэрца ў меншай ступені падвяргаецца розным захворванням, чым не трэніраванае.

Кожны чалавек раніцай можа прымусяць сябе рабіць гігіенічную гімнастыку, больш хадзіць, часцей быць за градам. Усё гэта актывізуе мускульную дзейнасць. Затым ад гігіенічнай гімнастыкі можна перайсці да спартыўнай. Практыкаванні раніцай з гэтай мэтай павялічваюць да 30—40 мінут, абавязкова рабіце абірачэнне. Паступова пачынайце загартоўваць свой арганізм.

Пачынайце з лёгкіх практыкаванняў і паступова ўскладняйце іх, павялічвайце напружку. У час трэніровак павінны быць самакантроль і ўрачэбна-педагагічны кантроль за станам здароўя. Калі вы хочаце быць стройнымі, надзягнутымі, займайцеся гімнастыкай. Яна лепш за ўсё прапарцыянальна развівае ўсе мышцы. Самыце за сваёй паходкай. Прыгожа і правільна хадзіць зусім не проста.

Прыемна прайсціся па свежым паветры. І гэта вельмі карысна для нашага арганізма. У час здабыў працу амаль усе мышцы, адбываецца добрая вентыляцыя лёгкіх, узмацняецца крывазабор.

Калі ёсць магчымасць, пастарайцеся хадзіць па работу пешаход. Пры гэтым з'яўляецца бадзёрасць, добры настрой. Старайцеся хадзіць як мага больш, крокі пры гэтым павінны быць сярэднімі па велічыні.

спружынамі, лёгкімі і даволі хуткімі.

Роля фізічных практыкаванняў і спорту не знікаецца, а ўзрастае, калі чалавек мінае сорок гадоў. Вялікі рускі мікрабіёлаг І. І. Мечнікаў пісаў: «Старасць вельмі падобна на хваробу. Таму і не дзіўна, што чалавек адчувае моцную агіду да старасці». Адзіны сродак, які прадоўжыць вашу маладосць — гэта фізічная культура і спорт.

У працэсе старэння знікаецца інтэнсіўнасць абменных працаў у арганізме, памінаецца частка рухальна актыўнасць. Клеткі асобных органаў страчваюць сваю пругкасць. Значныя змены назіраюцца з узростам у сардэчна-сасудзістай сістэме. Частка валюнкаў у сардэчнай мшыцы змяшчаецца тлушчавай або злучальнай тканкай. Такая мшыца страчвае сваю былую пругкасць і скарачалянасць, становіцца слабай. Крываносныя судасці становяцца крохкімі, развіваецца паталагічны працэс. Страчваюцца эластычнасць і лёгкая тканка, што пагаршае працэсы газаабмену ў арганізме. Дыханне становіцца больш частым, павярохнуым. Працэсы старэння распаўсюджаюцца на ўсе органы і сістэмы арганізма.

Навукай даказана, што калі ў пажылым узросце прыступіць да заняткаў фізічнымі практыкаваннямі, працэс старэння замаруджаецца. Па меры павелічэння напружкі на арганізм і часу выканання фізічных практыкаванняў у чалавека выпрацоўваецца вынослівасць. Значыць, для заняткаў, фізічнымі практыкаваннямі — узрост не перашкода.

Клопаты аб здароўі людзей — справа вялікай дзяржаўнай важнасці. З кожным годам у нашай краіне ствараецца ўсё больш і больш комплексных прадфілактычных і адраўленчых мерапрыемстваў для ўмацавання і аховы здароўя саветчкіх людзей.

ЦК КПБ, Савет Міністраў БССР і Беларускай Рэспубліканскі Савет прафесіянальных саюзаў прынялі пастанову ад 30 снежня 1977 года «Аб мерах па арганізацыі фізкультурна-адраўленчых работ у населенцтвам па месцу жыхар-

ства». Гэта дакумент вялікай сацыяльнай значнасці. Ён ставіць на прыцільнова новы ўзровень якасці і эфектыўнасці прадфілактычнага адраўлення людзей, стварае для гэтага трыбуальную матэрыяльную базу, ставіць на дзяржаўную аснову планаванне, улік і кантроль выніковасці ўсіх звыешняў адраўленчых мерапрыемстваў.

Па сутнасці, ствараецца новая галіна паслуг населенцтву — індустрыя здароўя. У адпаведнасці з вышэй названай патэнцавал у бліжэйшыя гады ў г. Гомелі павінна быць забяспечана праектаванне і будаўніцтва, у парадку эксперымента, фізкультурна-адраўленчага каміната для арганізацыі работ у населенцтвам па месцу жыхарства. У камінаце прадулжэняцца комплекс адраўленчых фізкультурна-спартыўных і медыка-адраўленчых збудаванняў і служо (спортзал, плавальны басейн, парная лазня, сауна, масажная, парная лазня, фізіятэрапеўтычны кабінет і інш.), а таксама арганізацыя пракату спартыўнага інвентару і абсталявання.

Вялікую шкоду здароўю чалавека прыносяць курэнне. Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР прыняло ў мінулым годзе пастанову «Абагуленныя мерапрыемствы Міністэрства і ведаўстваў БССР па ўзмацненню барацьбы з курэннем». Яна накіравана на захаванне здароўя прафесарска-выкладчыцкага складу і студэнтаў.

На працягу некалькіх гадоў у нашым ўніверсітэце паспяхова дзейнічаюць групы здароўя па валебоду, плаванню. Іх актыўна наведваюць многія выкладчыкі ГДУ. Неабходна, каб з кожным годам у групы прыходзіла ўсё больш людзей. Гэта будзе лепшай прадфілактыкай самых распаўсюджаных хвароб нашага староўдзя.

А. КАЛУГІН, старшыня гарадской федэрацыі фізкультурна-адраўленчых работ сярод населенцтва па месцу жыхарства, загадчык кафедры фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны, прафесар.

ВЯСЁЛЫ ПЕРАПЫНАК НІ ПУХУ, НІ ПЕР'Я!

Што такое сесія? На думку ўмудронных вопытаў студэнтаў — гэта некалькі экзаменаў і безліч вольнага часу. Усё ж пару дзённаў перад экзаменам студэнт удыяле засваенню таго матэрыяла, на вывучэнне якога, як найўна думаюць выкладчыкі, патрабуецца цэлы семестр.

Два разумных інтэлігентных чалавекі прыемна гутарыць у спакойнай абстаноўцы экзамена. Адно студэнты імкнуцца хутчэй вызваліцца ад такіх зносін, другім — гэтыя гутаркі падабаюцца больш. Тады студэнт можа ўгаварыць выкладчыка сустрэцца яшчэ раз. Але гэтым усяляк перахаджае доканат.

Як здаць экзамены на «добра» і «выдатна», калі амаль нічога не ведаеш?

Некаторыя студэнты думаюць, што здаваць экзамены — гэта ўсё роўна, што здаваць бутэлькі: не прынялі сёння, можна прыйсці ў другі раз. Але гэта далёка не так проста. Каб здаць экзамен, трэба быць арыгінальным, крыху псіхалагам і па магчымасці нават ілюзіяністам. Акрамя таго, для паспяховага здачы экзаменаў патрабуецца вывучыць выкладчыкаў. Іх можна раскласіфікаваць на выкладчыкаў думаючых, ведаю-

чых і інтэлектуальна развітых.

Думаючы экзаменатар любіць думаючых студэнтаў і арыгінальныя адказы. У прыватнасці, калі вы з веданнем справы і, галоўнае, прыгожа, адшукваеце ў чатырохвольніку пяты вугал — вам забіскаеца самая вышэйшая адзнака.

Да ведаючых экзаменатараў звычайна адносяцца выкладчыкі, якія чытаюць курс лекцыяў да данаю прадмету. Тут важна пры перапісанні лекцыяў для адказу на экзамене не пераблытаць ніводнага слова. Калі ўсё ідзе добра, на вас глядзяць бацькоўскім цёплым поглядам і задаволена ківаюць галавой.

Самы небяспечны тып экзаменатара — інтэлектуальна развіты. Сам ён вышэйшы са студэнтаў больш раніца гэтаму пуску і ганарыцца гэтым. Ён называе вас калегай, па таварыскаму хлосае вас па плячы і прасіць гаварыць яму «бутэлькі». Але бойцеся яго.

Як паводзіць сябе ў час адказа? Усім сваім выглядам вы павінны паказаць экзаменатару: «Магчыма, тое-сёе я ведаю, але да вас мне далёка». І не развальвайцеся ў час адказа на стале: гэта прывяла выкладчыкаў.

Ні пуху вам, ні пер'я!

ПРАФКОМ ПРАПАНАУЕ ПУЦЁУКІ

Жадаючы ўмацаваць і правіць сваё здароўе студэнты могуць набыць у прафкома ГДУ наступныя пуцёўкі: у Дом адукацыі «Чонкі» з 6 па 17 лютага, пансіянат «Шурыльш» (Латвія) з 7 па 18 лютага і з 18 лютага па 2 сакавіка. Для пакутуючых захворваннямі арганізацыя стварае пранаюваўца пуцёўкі ў санаторый імя Леніна (г. Ваўруйск) з 25 студзеня па 17 лютага і ў санаторыі «Нарач» з 27 студзеня па 19 лютага. Есць пуцёўкі на курорты «Еўаторыя» з 11 лютага па 6 сакавіка і «Старая Руса» з 14 лютага па 9 сакавіка. Тут могуць напранавіць снае зда-

роўе тыя студэнты, якія пакутуюць захворваннямі арганізацыі руху і нярвовай сістэмы.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Калектыў НДС ўніверсітэта выказвае глыбокае шчырае ўдзячнасць навукова-даследчага сектара ДАУГАШЭІ Веры Афанасьевы ў сувязі з наагаўным яе горам — смерцю БАЦЬКІ.